

Årsrapport 2024

1 Leders beretning

Jeg mener Norsk akkreditering (NA) har god måloppnåelse i 2024, gitt de ressursene etaten har hatt til rådighet. Behovet for akkreditering og GLP-godkjenning har i stor grad blitt dekket også i 2024. Vi ser imidlertid at det bare i løpet av de siste få årene har kommet en rekke EU-forordninger og direktiver som enten krever eller på annen måte legger opp til at akkreditering skal benyttes. For å møte dette ble det fra 1. januar 2024 gjennomført en organisasjonsendring med det formål å

- legge til rette for effektiv etablering av nye akkrediteringsordninger samt forbedre etatens arbeid i internasjonale samarbeidsorganisasjoner
- forbedre og effektivisere saksbehandling av akkrediteringsprosjekter
- forbedre oppfølging og veiledning av etatens akkrediteringspersonell

Dette har medført at NA i løpet av 2024 har måttet øke bemanningen noe.

Høy turnover og relativt høyt sykefravær i kombinasjon med vekst i antall medarbeidere har vært krevende. Det tar tid for NAs akkrediteringspersonell å komme på et nivå der de kan arbeide selvstendig. Dette har medført at vi også i 2024 har måttet benytte mer innleie av personell enn ønskelig. Dette er blitt gjort for å sikre at etaten utfører sine akkrediteringsoppgaver i samsvar med europeiske og internasjonale avtaler om gjensidig anerkjennelse.

Arbeidet med å utvikle et nytt fagsystem for NA har fortsatt i 2024, og NA har fått tildelt medfinansieringsmidler fra Digitaliseringsdirektoratet. Prosjektet gjennomføres 2024 – 2026.

Gjennom året har akkreditering og oppfølging samt overholdelse av internasjonale forpliktelser hatt høy prioritet. NA har overholdt de forpliktelsene etaten har som medlem av European Accreditation (EA) og de internasjonale samarbeidsorganisasjonene innen akkreditering. Dette omfatter aktiv deltagelse i møter i EA, ILAC og IAF, deltagelse i EAs team for fagfellel vurderinger og finansielle forpliktelser i form av medlemsavgifter. I tillegg ble etaten høsten 2024 selv fagfellel vurdert av EA, med godt resultat.

Inger Cecilie Laake
direktør
Norsk akkreditering

INNHold

1	LEDERS BERETNING	2
2	INTRODUKSJON TIL VIRKSOMHETEN OG HOVEDTALL	4
2.1	NAs samfunnsoppdrag	5
2.2	Organisasjon og ledelse	6
2.3	Utvalgte hovedtall	7
2.4	NAs samarbeid med andre	8
3	ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER	10
3.1	Samlet vurdering av resultater, måloppnåelse og ressursbruk	10
3.2	Resultater og måloppnåelse	10
3.3	Ressursbruk	16
4	STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN	24
4.1	Internkontroll og risikostyring	24
4.2	Forhold departementet har bedt om særskilt rapportering på	25
4.3	Vesentlige forhold departementet bør kjenne til	29
5	VURDERING AV FREMTIDSUTSIKTER	30
6	ÅRSREGNSKAP	31
6.1	Ledelseskommentar til årsregnskapet 2024	31
6.2	Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2024	35
6.3	Oppstilling av artskontorrapportering 31.12.2024	37

2 Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Norsk akkreditering (NA) er Norges nasjonale organ for teknisk akkreditering og er etablert med grunnlag i EU-forordning 765/ EØS-vareloven. Etaten skal arbeide i samsvar med de regler som gjelder for norske forvaltningsorgan og fastsatte internasjonale krav til akkrediteringsorganer. Internasjonale krav omfatter krav som stilles i den internasjonale standarden NS-EN ISO/IEC 17011 samt krav og forpliktelser som følger av det internasjonale samarbeidet om akkreditering og som fastsettes i European cooperation for Accreditation (EA), International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC) og International Accreditation Forum (IAF). En sentral forpliktelse er å bli fagfellevurdert av EA.

NA akkrediterer norske virksomheter som bedriver samsvarsvurderinger. NA har signert multilaterale avtaler om gjensidig anerkjennelse i samsvar med EØS-vareloven for følgende ordninger:

Ordning	Standard
Laboratorier (kalibrering og prøving)	NS-EN ISO/IEC 17025
Medisinske laboratorier	NS-EN ISO 15189
SLP-arrangører	NS-EN ISO/IEC 17043
Inspeksjonsorgan	NS-EN ISO/IEC 17020
Produktsertifiseringsorgan	NS-EN ISO/IEC 17065
Systemsertifiseringsorgan	NS-EN ISO/IEC 17021-1
Personellsertifiseringsorgan	NS-EN ISO/IEC 17024
Verifikasjonsorgan	NS-EN ISO 14065/17029
Produsenter av referansematerialer	NS-EN ISO 17034

Det ble i 2024 etablert en ordning for akkreditering av biobanker i henhold til standarden NS-EN ISO 20387. EA har foreløpig ikke igangsatt fagfellevurderinger for denne typen akkreditering, dette i påvente av at standarden skulle bli harmonisert og publisert i Official Journal of the European union (OJEU).

I tillegg til akkreditering er OECDs ordning for inspeksjon etter deres prinsipper for God Laboratoriepraksis (GLP) lagt til NA. Dette er en ordning som omfatter undersøkelser og studier av kjemikalier for å vise deres egenskaper og sikkerhet for helse og miljø. GLP er et krav i alle OECD-land. Kravene gjelder studier der resultatene skal rapporteres som sikkerhetsdata til sektormyndigheter. NAs oppgave er å inspisere at studiene er blitt gjennomført i tråd med GLP-kravene.

Akkreditering brukes av:

- EU/EFTA for å sikre like konkurransevilkår for særlig risikoutsatte varer og tjenester
- Nasjonale lovgivere for å sikre likeverdige konkurransevilkår for samsvarsvurderingsorganer
- Virksomheter som ønsker å dokumentere kvalitet
 - I eget arbeid
 - Overfor kunder
 - Overfor eiere eller andre interesserte parter

Akkreditering innvilges for en periode på fem år. I denne perioden utfører NA årlige bedømmingsaktiviteter av ulik karakter og omfang. Aktivitetene gjennomføres ved bruk av NAs egne medarbeidere og eksterne tekniske eksperter.

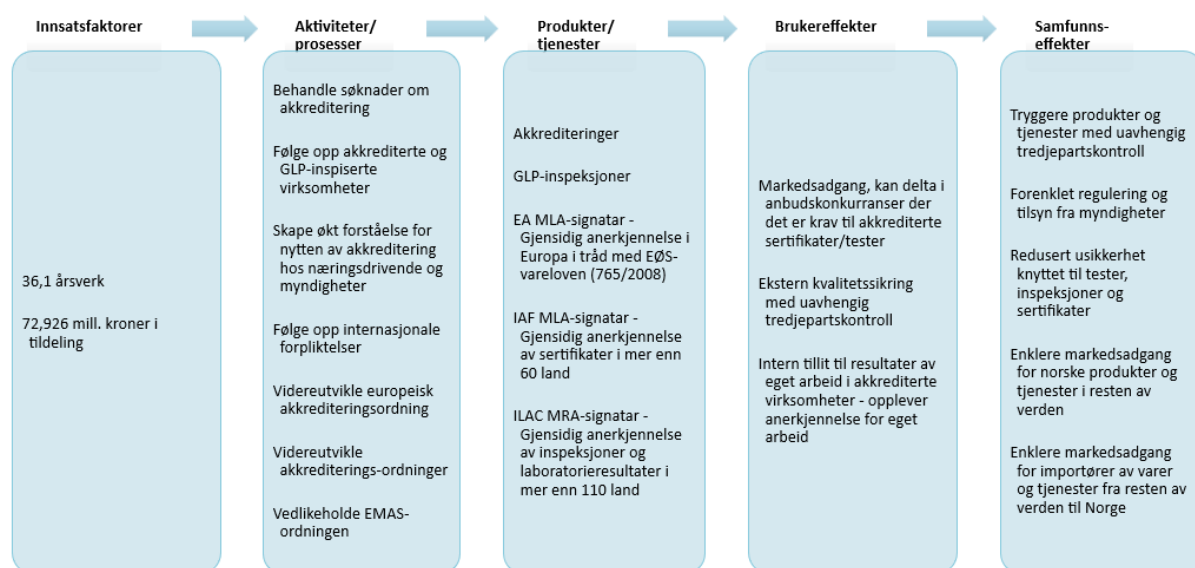
NA er et bruttobudsjettert statlig forvaltningsorgan underlagt Nærings- fiskeridepartementet (NFD). NFD fastsetter forskrift om gebyrer for NAs tjenester og forskrift om behandling av klager på NAs vedtak om akkreditering. Forskriften om behandling av klager på vedtak om akkreditering innebærer et unntak fra Forvaltningsloven da den angir at vedtak om akkreditering ikke kan påklages til en høyere instans.

2.1 NAs samfunnsoppdrag

NAs samfunnsoppdrag er å være Norges internasjonalt anerkjente akkrediteringsorgan. Vårt hovedmål er trygge varer og tjenester på det norske markedet.

NA er det nasjonale organet for akkreditering i Norge. Akkreditering er en formell anerkjennelse av at en virksomhets kompetanse og styringssystem er i samsvar med nasjonale og/eller internasjonale krav. NA skal se til at de som utfører samsvarsvurderinger, er skikket til sitt virke. Det sikrer trygge varer og tjenester, som forbrukerne kan ha tillit til. Akkreditering kan også bidra til høyere kvalitet og effektivisering av offentlige oppgaver.

Figur 1 NAs resultatkjede

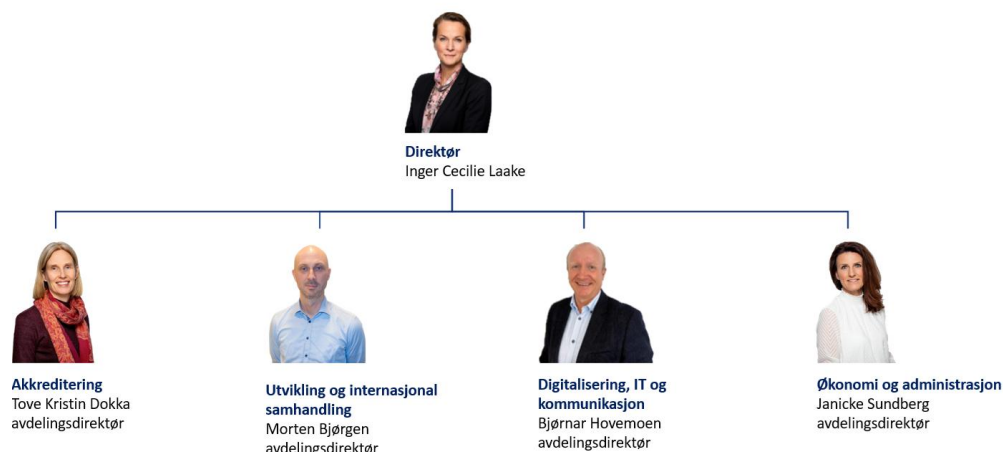

2.2 Organisasjon og ledelse

Ved utgangen av 2024 hadde NA 35 ansatte. Hensyntatt fravær og betalt merarbeid, er det i 2024 utført 36,1 årsverk. Etaten er lokalisert i Lillestrøm.

Ny organisering trådte i kraft 1. januar 2024. Inger Cecilie Laake er direktør i NA. I ledergruppen satt avdelingsdirektør Janicke Sundberg (avdeling økonomi og administrasjon), avdelingsdirektør Tove Kristin Dokka (avdeling akkreditering), avdelingsdirektør Bjørnar Hovemoen (avdeling digitalisering, IT og kommunikasjon), avdelingsdirektør Morten N. Bjørgen (avdeling for utvikling og internasjonalt samarbeid) samt kvalitetsleder Pia Backe-Hansen.

Figur 2 Organisasjonskart pr 31.12.2024

2.3 Utvalgte hovedtall

Tabell 1 viser volumtall for akkrediteringsvirksomheten de siste tre årene. Volumtallene omtales i kapittel 3. Totalt antall akkrediteringer angir summen av alle de ulike akkrediteringene som er gyldige ved utgangen av året. En virksomhet kan inneha flere akkrediteringer.

Tabell 1 Utvalgte volumtall 2022-2024

	2022	2023	2024
Antall akkrediteringer	248	251	247
Antall GLP-organisasjoner	4	4	4
Antall innvilgede nye søknader	4	10	2
Antall utestående nye søknader	7	12	9
Antall utførte bedømmingsaktiviteter	413	400	413
inkl. GLP-inspeksjoner			
Antall utførte timer, fakturerbare	13 933	14 163	15 310
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid nye søkere, i måneder	5,5	9	8

Tabell 2 viser nøkkeltall basert på informasjon fra kapittel 6 Årsregnskapet for de tre siste årene. Nøkkeltallene omtales nærmere i kapittel 3.

Tabell 2 Utvalgte nøkkeltall fra årsregnskapet 2022-2024

	2022	2023	2024
Antall ansatte	29	34	37
Antall avtalte årsverk	28	34	37
Antall utførte årsverk	27	32	36
Samlet tildeling post 01, i tusen kroner	57 069	66 028	72 926
Utnyttelsesgrad post 01, i prosent	94	99	101
Driftsutgifter, i tusen kroner	55 475	68 910	73 519

	2022	2023	2024
Lønnsandel av driftsutgifter, i prosent	51	52	55
Lønnsutgifter per årsverk, i tusen kroner	1 047	1 127	1 125
Konsulentandel av driftsutgifter, i prosent	2	3	2
Andel refunderbare utgifter av driftsutgifter, i prosent	36	33	32

2.4 NAs samarbeid med andre

Internasjonalt samarbeid

Akkreditering er et virkemiddel for å sikre kvalitet og tillit til varer og tjenester og dermed unngå at varer og tjenester må godkjennes på nytt i hvert land der de ønskes solgt. Nasjonale akkrediteringsorganer vurderer kompetanse og styringssystem hos virksomheter som søker om akkreditering. Når virksomhetene er akkreditert, har de dokumentasjon på at de har den kompetansen som er nødvendig for å utføre de tjenestene de er akkreditert for.

Det er etablert ett akkrediteringsorgan i hvert land innen EU og EØS, jfr. Lov om det frie varebytte i EØS. På denne måten sikres samsvarsvurderingsorganene i det enkelte land tilgang på nasjonale akkrediteringstjenester.

De nasjonale akkrediteringsorganene har utstrakt samarbeid seg imellom og inngår multilaterale avtaler om gjensidig anerkjennelse av akkrediteringer. Disse avtalene er basert på fagfellelvurderinger. På denne måten bidrar akkreditering til nedbygging av tekniske handelshindringer.

Akkreditering er det utøvende leddet i et internasjonalt avtaleverk for gjensidig tillit til varer og tjenester. NA har gjennom det internasjonale avtaleverket samarbeid med akkrediteringsorgan over hele verden. Samarbeidet organiseres i tre medlemsorganisasjoner:

- European Accreditation (EA)
- International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC)
- International Accreditation Forum (IAF)

EA er medlemsorganisasjonen for akkrediteringsorganer i EU og EFTA. Det meste av vårt internasjonale samarbeid skjer gjennom vårt bidrag til EA. I tillegg er NA medlem i de to internasjonale organisasjonene ILAC og IAF. Det er gjennom medlemskap i EA vi kan delta i

systemet med fagfelle vurderinger. Vellykkede fagfelle vurderinger er en forutsetning for internasjonal tillit og anerkjennelse, og bidrar til å sikre markedsadgang for norske varer og tjenester over hele verden.

Nasjonalt samarbeid

Akkreditering kan brukes i de fleste sektorer, industrier og markeder. NA samarbeider derfor med nasjonale fagmyndigheter som setter eller vurderer å sette, krav til akkreditering for samsvarsvurderingsorganer innen sitt myndighetsområde. Miljødirektoratet, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, Direktoratet for byggkvalitet, Mattilsynet, Arbeidstilsynet, Nasjonal kommunikasjonsmyndighet, Fiskeridirektoratet, Statens jernbanetilsyn, Statens vegvesen, Datatilsynet og Helsetilsynet er eksempler på slike nasjonale myndigheter.

Samarbeidet kan bestå av regelverksutvikling, utvikling av akkrediteringsordninger, bruk av akkreditering i forbindelse med utpeking av tekniske kontrollorgan og vurdering av på hvilke områder akkreditering vurderes å være et hensiktsmessig virkemiddel.

Samarbeidet gjøres praktisk dels ved at myndighetene er medlemmer og deltar i NAs Forum for regulerende myndigheter og dels ved praktisk samarbeid mellom NA og den enkelte myndighet.

3 Årets aktiviteter og resultater

3.1 Samlet vurdering av resultater, måloppnåelse og ressursbruk

Samlet sett er etaten fornøyd med de prioriteringer som har vært gjort, bruken av disponible ressurser og måloppnåelsen i 2024.

3.2 Resultater og måloppnåelse

I tildelingsbrevet fra Nærings- og fiskeridepartementet er målene for 2024 angitt som fire hovedmål med tilhørende indikatorer. Til hver indikator har vi som virksomhet angitt et resultatmål. Oppfølging av indikatorene er en effektiv måte for NAs ledelse til å skaffe seg informasjon om hvordan måloppnåelsen er.

Av de totalt 13 indikatorene, er det fire indikatorer som per 31.12.2024 ikke er oppnådd.

Hovedmål 1: Tjenestene som NA tilbyr skal være dekkende for samfunnsoppdraget og internasjonalt anerkjent

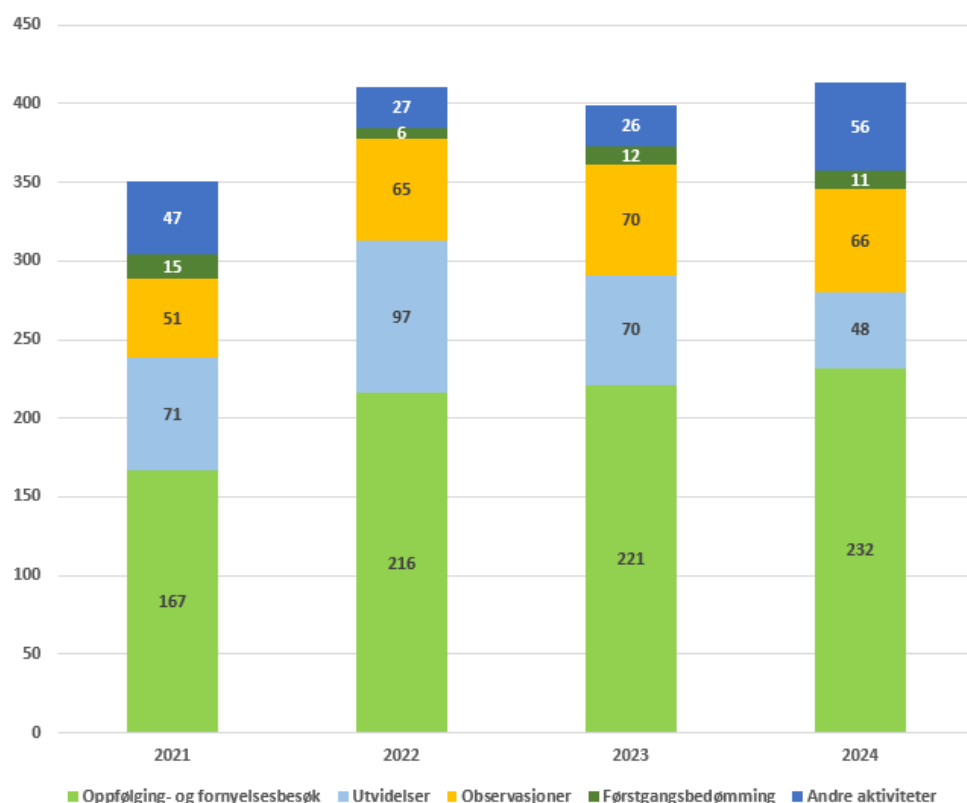
Oppfølging av eksisterende akkrediterte og GLP-godkjente virksomheter er i hovedsak gjennomført i henhold til plan. Antallet observasjoner av akkrediterte sertifiseringsorganer er imidlertid lavere enn planlagt. Dette skyldes først og fremst begrensede ressurser i NA med nødvendig kompetanse og opplæring.

Vi mener markedets behov for akkreditering i stor grad er dekket. Samtidig har vi også i 2024 benyttet eksterne ressurser i større grad enn planlagt for å nå målet. Dette innebærer at vi har leid inn bedømmere til oppdrag som det både faglig og personalmessig er ønskelig at etaten utfører med egne ansatte. Dette skyldes at turnover fortsatt er høy til tross for at den har gått noe ned.

Antallet virksomheter i NAs GLP-register har vært stabilt gjennom 2024. Disse virksomhetene inspiseres hvert andre år. Etaten har i 2024 vært representert i aktuelle fora både i OECD og EU. Det er fire GLP-godkjente virksomheter. Disse følges opp i henhold til OECDs regelverk. Vi ser ikke for oss at dette antallet kommer til å øke. Det har vært stabilt over lang tid. Markedet for denne tjenesten vurderes å være dekket.

I løpet av 2024 gjennomførte NA 413 bedømmingsaktiviteter for å verifisere samsvar med kravene til akkreditering og GLP-inspeksjon. Tilsvarende ble det gjennomført 400 bedømmingsaktiviteter i 2023. Slike aktiviteter gjennomføres normalt ute hos de akkrediterte virksomhetene samt på anlegg og installasjoner der de utfører sin virksomhet. Anleggene og installasjonene befinner seg normalt i Norge, men kan også ligge i andre land.

Figur 3 Antall gjennomførte bedømminger utfra type aktivitet 2021-2024

Antallet akkrediterte virksomheter stiger ikke nøyaktig i samsvar med antallet innvilgede nye søknader. Slik er det fordi noen virksomheter som har flere akkrediteringer slår disse sammen eller deler dem opp.

Vi ser at det i økende grad settes krav om akkreditering i EU-direktiver og -forordninger. Dette gjør at det er nødvendig å følge utviklingen tett for å sikre at NA er oppdatert og klare til å tilby akkreditering når slike krav publiseres. NA arbeider kontinuerlig med å etablere nye akkrediteringsordninger der det foreligger egnede akkrediteringsstandarter og der vi har grunn til å anta at det er eller vil oppstå et behov i det norske markedet. Dette er et arbeid som krever både oversikt og innsikt i nasjonal lovgivning/forskrifter og lovgivning og direktiver innen EU og EFTA.

NAs oppfatning er at norske virksomheter skal ha tilgang på internasjonalt anerkjente akkrediteringstjenester nasjonalt. Det innebærer at NA skal tilby alle akkrediteringsordninger som er aktuelle, dvs. der vi forventer at det er eller vil bli et behov for slike tjenester i Norge. Dette igjen forutsetter at etaten er i forkant, dvs. at vi bygger kompetanse og etablerer ordninger slik at vi er i stand til å saksbehandle eventuelle søknader når de mottas.

NA ble fagfellevurdert av EA i oktober 2024. De avvikene som ble opprettet av EAs team ble behandlet internt i perioden fram mot årsskiftet. Nødvendige korrigerende tiltak ble formidlet til EA etter nyttår, i samsvar med angitte tidsfrister.

Vi anser med dette at måloppnåelsen har vært god med de utfordringene omtalt over.

Rapportering på indikatorer

Indikator	Resultatmål	1. kv	2. tert	Årsresultat
1.1 Andel av EAs multilaterale avtaler som NA har signert	100 %	✓	✓	✓
1.2 Andel av akkrediteringsstandarder der NA har godkjente medlemmer av fagfellevurderinger	≥ 80%	✓	!	!
1.3 Graden av oppfyllelse av forpliktelsene om å delta i fagfellevurderinger på vegne av EA	100 %*	✓	✓	✓

* I forpliktelsesperioden 2024-2027

To av indikatorene tilknyttet hovedmål 1 er innfridd pr 31.12.24. Indikator 1.2 har redusert måloppnåelse grunnet at personell har sluttet i NA. Etaten har fortsatt to ansatte som er autorisert for å delta i fagfellevurderinger på vegne av EA, og vil med dette på kort sikt kunne oppfylle de forpliktelsene vi har.

Hovedmål 2: Norsk akkrediterings tjenester skal være så kostnadseffektive som mulig

Det er i løpet av 2024 gjort en gjennomgang av akkrediteringsprosessen med tanke på forenkling og forbedring.

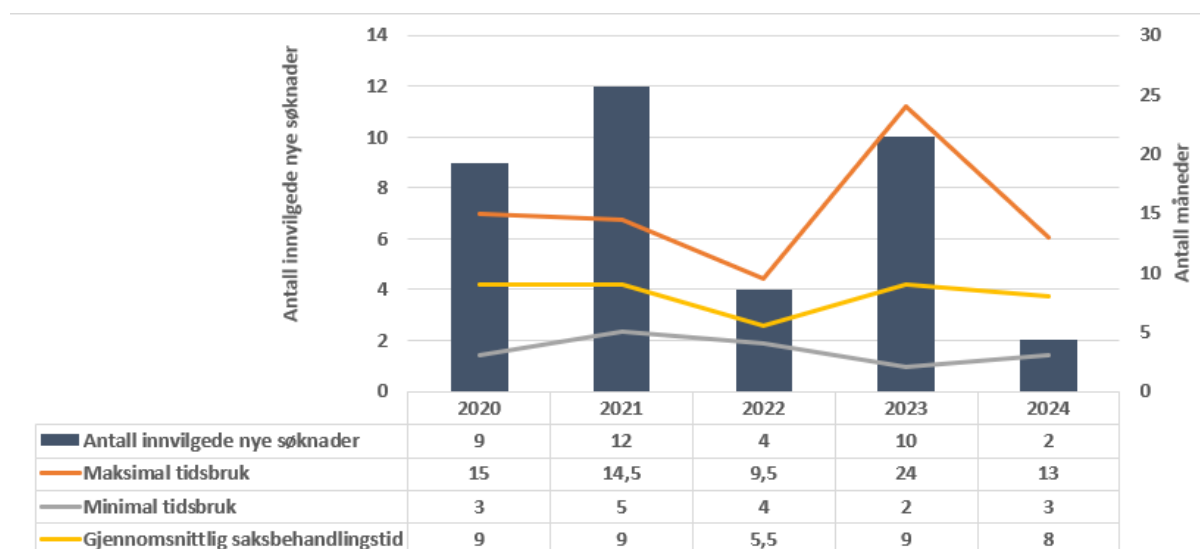
Det ble i 2024 påbegynt et arbeid med å forbedre 5-års planer for oppfølging av akkrediterte virksomheter. Dette arbeidet fortsetter i 2025.

Bemanningssituasjonen har medført noe lengre saksbehandlingstid og brudd på tidsfrister når det gjelder oppfølging av allerede akkrediterte virksomheter og nye søkere. Vi vurderer bemanningssituasjonen, dvs. høy turnover og dermed et relativt stort antall medarbeidere under opplæring som de mest sannsynlige årsakene til den lave måloppnåelsen på dette punktet.

Gamle og utdaterte IT-systemer vurderes også å medvirke i negativ retning.

I 2024 har gjennomsnittlig saksbehandlingstid fra søknad om akkreditering er mottatt til akkreditering er innvilget, vært åtte måneder.

Figur 4 Saksbehandlingstid, innvilgede nye søknader 2020-2024

Vi vurderer måloppnåelsen lavere enn ønsket. Arbeidet med å kostnadseffektivisere NAs tjenester fortsetter i 2025.

Rapportering på indikatorer

Indikator	Resultatmål	1. kv	2. tert	Årsresultat
2.4 Søknad om ny akkreditering; tid fra komplett søknad er mottatt til vedtak om akkreditering er fattet	≤ 9 mnd. gj.sn	Ingen søknader innvilget	✓	✓
2.5 Søknad om utvidelser av eksisterende akkreditering; tid fra søknad er mottatt til vedtak om akkreditering er fattet	≥ 75 % innen 3 mnd.	✗	✗	✗
2.6 Oppfølging og fornyelse; tid fra bedømmingsaktivitet er gjennomført til beslutning/vedtak er fattet	≥ 75 % innen 5 mnd.	✗	✗	✗

Indikatorene tilknyttet hovedmål 2 viser lav måloppnåelse. To av tre indikatorer viser manglende måloppnåelse.

Hovedmål 3: Norsk akkrediterings informasjons- og veiledningsaktivitet skal innrettes så effektivt som mulig

Kurs og seminarer er gjennomført i henhold til plan, med god deltagelse fra representanter fra akkrediterte virksomheter og innleide tekniske bedømmere. Tilbakemeldingene fra deltakerne er gjennomgående positive med tilfredshet på 4,7 av 6.

Kurstittel	Dato	Sted	Antall deltagere
Akkrediteringsdag NS-EN ISO 15189:2022	25.01.2024	Stedlig	107
Akkrediteringsstandard og -prosess NS-EN ISO/IEC 17025:2017	07.02.2024	Stedlig	8
Førstegangssøkere	09.02.2024	Stedlig	7
Akkrediteringsstandard- og prosess NS-EN ISO/IEC 17065:2012 og NS-EN ISO/IEC 17020:2012	14.02.2024	Stedlig	21
Akkrediteringsstandard og -prosess NS-EN ISO 15189:2022	12.09.2024	Digitalt	30
Førstegangssøkere	20.09.2024	Stedlig	7
Internrevisjon for laboratoriepersonell	26.09.2024	Stedlig	28
Akkrediteringsdag NS-EN ISO/IEC 17025:2017	05.12.2024	Stedlig	159
			367

NAs medarbeidere har i tillegg holdt presentasjoner om akkreditering i forbindelse med kurs arrangert av bl.a. Datatilsynet og Bioingeniørforeningen.

Det er gjennomført to møter i NAs Brukerforum og tre møter i Forum for regulerende myndigheter. I tillegg er det gjennomført et antall møter med individuelle nasjonale myndigheter som enten setter krav om akkreditering eller på annen måte har en interesse i NAs arbeid.

Arbeidet med å forbedre innholdet på websiden fortsatte i 2024. Videre er etaten aktiv på LinkedIn. Det er produsert seks digitale nyhetsbrev som er distribuert til interessenter. NAs grafiske profil er oppdatert og beskrevet i en profilhåndbok.

Vi vurderer måloppnåelsen lavere enn ønsket. Arbeidet med innretning og effektivisering av NAs informasjons- og veiledningsaktiviteter fortsetter i 2025.

Rapportering på indikatorer

I henhold til plan skulle det gjøres et betydelig arbeid med forbedring av etatens hjemmeside. Dette arbeidet er ikke gjennomført pga. mangel på ressurser. Likeledes var det planlagt at hjemmesiden skulle flyttes over på ny plattform. Dette arbeidet ble utsatt da vi så at NA ikke på en forsvarlig måte kunne prioritere ressurser til dette i 2024. Av samme grunn er det ikke etablert målinger på NAs hjemmeside. Dette vil bli fulgt opp i 2025.

Indikator	Resultatmål	1. kv	2. tert	Årsresultat
3.7 Antall e-læringskurs som er etablert	≥ 2 per år	✗	✗	✗
3.8 Andel av besøkende til hjemmesiden som fant det de så etter	0-punkt etableres i 2025	-	-	-
3.9 Graden av tilfredshet med veiledning og informasjon på web-siden	0-punkt etableres i 2025	-	-	-

Kun en av tre indikatorer tilknyttet hovedmål 3 er målbar per 31.12.2024. Denne indikatoren viser lav måloppnåelse. Manglende ressurser har ført til at arbeidet med å etablere e-læring har blitt nedprioritert. Øvrige to indikatorer etableres i 2025.

Hovedmål 4: Norsk akkreditering skal i viktige spørsmål i europeisk og internasjonalt samarbeid om akkreditering fremme norske synspunkter, med sikte på best mulig tilslutning

Deltagelse i det europeiske og internasjonale samarbeidet om akkreditering er helt nødvendig for å oppnå internasjonal anerkjennelse og markedsadgang for NA-akkrediterte virksomheter.

NA deltar aktivt i det europeiske og internasjonale samarbeidet mellom akkrediteringsorganer. Hovedfokuset er på det europeiske samarbeidet, der etatens direktør er visepresident. NA har i 2024 vært representert i alle komiteer og i utvalgte arbeidsgrupper.

NA deltar også i arbeidet i ILAC og IAF, men har ikke formelle verv innen disse organisasjonene. Det begrunnes med at det er det europeiske markedet som er størst og dermed viktigst for å ivareta nasjonale interesser på akkrediteringsområdet. Deltagelse i disse organisasjonene er likevel viktig siden det som besluttes i disse organisasjonene påvirker alle akkrediteringsorganer, også de europeiske.

NA er forpliktet til å bidra med personell til fagfellevurderinger. NA har per 31.12.24 to medarbeidere som er autorisert for denne type oppgave. Vi oppfyller med dette også forpliktelsene på dette området.

NA har også i 2024 deltatt i OECDs og EUs samarbeid om ordning for god laboratoriepraksis (GLP).

Arbeidet med å besvare høringer er betydelig forbedret i løpet av året.

Vi anser med dette at måloppnåelsen har vært god.

Rapportering på indikatorer

Indikator	Resultatmål	1. kv	2. tert	Årsresultat
4.10 Andel av EAs høringer som er besvart	≥ 80 %	✓	✓	✓
4.11 Andel av ILAC/IAFs høringer som er besvart	≥ 80 %	✓	✓	✓
4.12 Antall verv i EA som er besatt av NA	= 1	✓	✓	✓
4.13 Andel møtedeltakelse i EA og ILAC/IAFs komiteer	≥ 80 %	✓	✓	✓

Indikatorene tilknyttet hovedmål 4 viser høy måloppnåelse pr 31.12.2024. Samtlige resultatmål er innfridd.

Andre prioriterte tiltak

Jf. tildelingsbrevet for 2024 skal NA prioritere tiltak som

- effektiv behandling av søknader om akkreditering
- tilse at etaten overholder de krav som stilles til forvaltningsorganer
- delta i arbeidet med å videreutvikle den europeiske akkrediteringsordningen
- omprioritere ressurser til inntektsgenererende arbeid for å nå inntektskravet.

Effektiv behandling av søknader om akkreditering

Behandling av søknader om akkreditering og oppfølging av virksomheter som allerede er akkreditert har i 2024 hatt høyeste prioritet. Dette er i tråd med budsjettinnspillet for 2024 og helt nødvendig for å tilfredsstille de forpliktelser etaten har knyttet til signeringen av multilaterale avtaler om akkreditering.

Hvor lang tid det tar å ferdigbehandle en søknad avhenger både av NA, hvor godt forberedt søknaden er og i hvilken grad virksomheten har tatt i bruk sitt eget styringssystem. Omfanget av søknaden er også av betydning.

For øvrig vises det til hovedmål 2 for nærmere redegjørelse.

Overholde krav til forvaltningsorgan

Som statlig virksomhet skal krav til forvaltningsorgan overholdes. Dette sikres gjennom vårt arbeid knyttet til internkontroll og risikostyring, samt NAs evne til å allokere nok ressurser til slikt arbeid. For nærmere redegjørelse vises det til kap. 4 Styring og kontroll i virksomheten.

Videreutvikle den europeiske akkrediteringsordningen

Deltakelse i det internasjonale arbeidet er ressurskrevende, men høyst nødvendig for å sikre at norske interesser ivaretas. Det vises til hovedmål 4 for nærmere redegjørelse.

Omprioritere ressurser til inntektsgenererende arbeid

Å prioritere inntektsgenererende arbeid har vært krevende i en situasjon med færre (fakturerbare) ressurser tilgjengelig. Prioritering har vært gjort så langt det har vært forsvarlig. Mangel på interne ressurser har medført at flere av de inntektsgivende aktivitetene har måttet bli utført av eksternt innleide ressurser. Dette har bidratt til inntektsbortfall.

Til tross for den krevende bemanningssituasjonen fikk NA merinntekt på den ordinære inntektsposten på 715 000 kroner.

3.3 Ressursbruk

Tatt i betraktning av at etaten benytter gamle utdaterte fagsystemer og at det har vært knapphet på ressurser, så anser vi at NAs ressursbruk har vært effektiv, både hva NA har brukt

ressurser på og hvordan ressursene har blitt brukt. I dette kapitlet presenteres informasjon om NAs ressursramme og ressursbruk for 2024, herunder kommentarer til nøkkeltallene fra årsregnskapet som ble presentert i kapittel 2. Grunnlag for nøkkeltallene finnes i kap. 6 «Årsregnskap».

Ressursbruk på gebyrfinansierte tjenester

Det fremkommer av tildelingsbrevet at NAs virksomhet knyttet til utføring av akkrediteringer, andre godkjenningsordninger og relaterte aktiviteter dekkes gjennom gebyrer. Gebyr for myndighetsutøvelse for behandling av søknader om akkreditering og oppfølging av akkrediterte virksomheter er fastsatt i [forskrift om gebyrer for Norsk akkrediterings tjenester](#) (FOR-2021-07-19-2432). Forskriften er vedtatt av Nærings- og fiskeridepartementet.

Ressursbruk i avdeling akkreditering

I 2023 var NAs akkrediterings- og GLP-virksomhet organisert i to avdelinger. Fra 1. januar 2024 har aktivitetene hovedsakelig vært organisert i én akkrediteringsavdeling. Behandling av søknader om akkreditering og oppfølging av akkrediterte virksomheter utføres primært av tilsatte i akkrediteringsavdelingen.

Som det fremkommer av tabell 3 så har antall fakturerbare timer per utført årsverk gått noe ned fra 2023 til 2024. Det er færre ansatte i avdelingen samtidig som det er utført færre årsverk i avdelingen. Årsaken er vakanser og ubesatte stillinger i avdelingen.

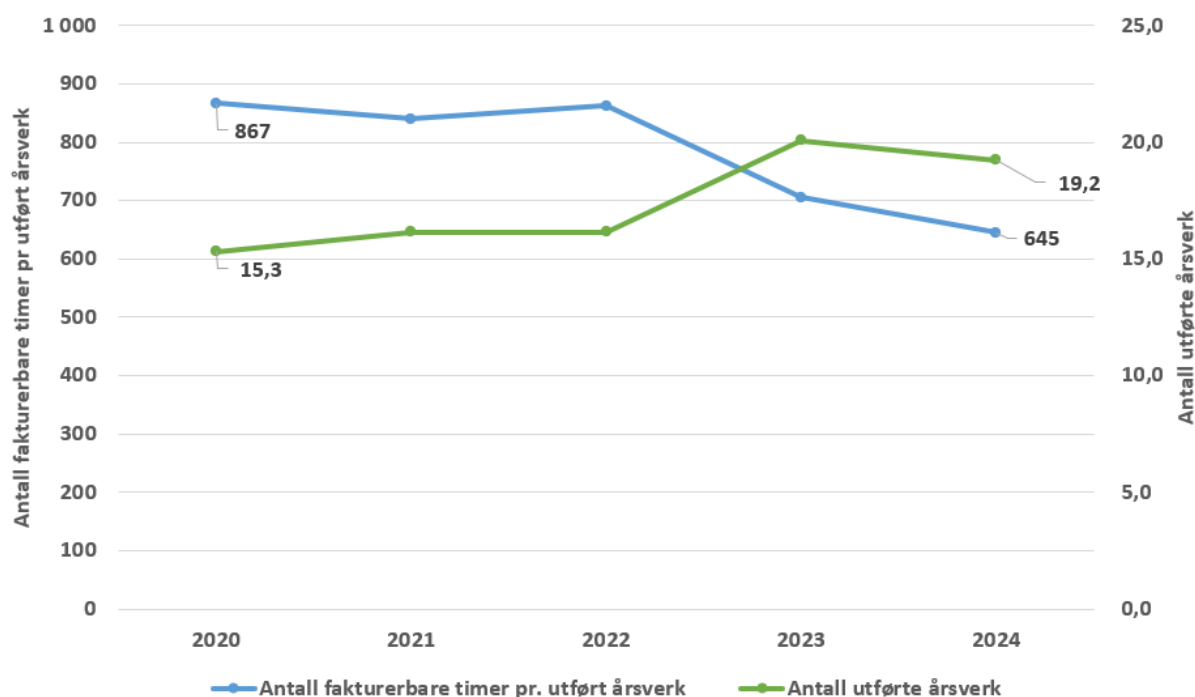
Tabell 3 Utvalgte nøkkeltall for akkrediteringsavdelingen(e) 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024
Antall ansatte ¹	20	17	20	22	21
Antall utførte årsverk ²	15,3	16,2	16,2	20,1	19,2
Antall utførte timer, fakturerbare	13 266	13 569	13 933	14 163	12 405
Fakturerbare timer per utført årsverk	867	840	862	706	645

¹ Tall fra DFØs lønns- og personalsystem. Antall ansatte gjennom året.

² Tall fra DFØs lønns- og personalsystem. Utførte årsverk er beregnet etter Kommunal- og distriktsdepartementets beregningsmåte. Årsverk defineres som ressursinnsatsen NAs ansatte har utført i perioden 1. januar til 31. desember. Med utførte årsverk menes årsverkstall justert for betalt merarbeid (reisetid, overtid og annet betalt merarbeid) og fravær utover 1 dag (utenom ferie/avspasering/fleksitid).

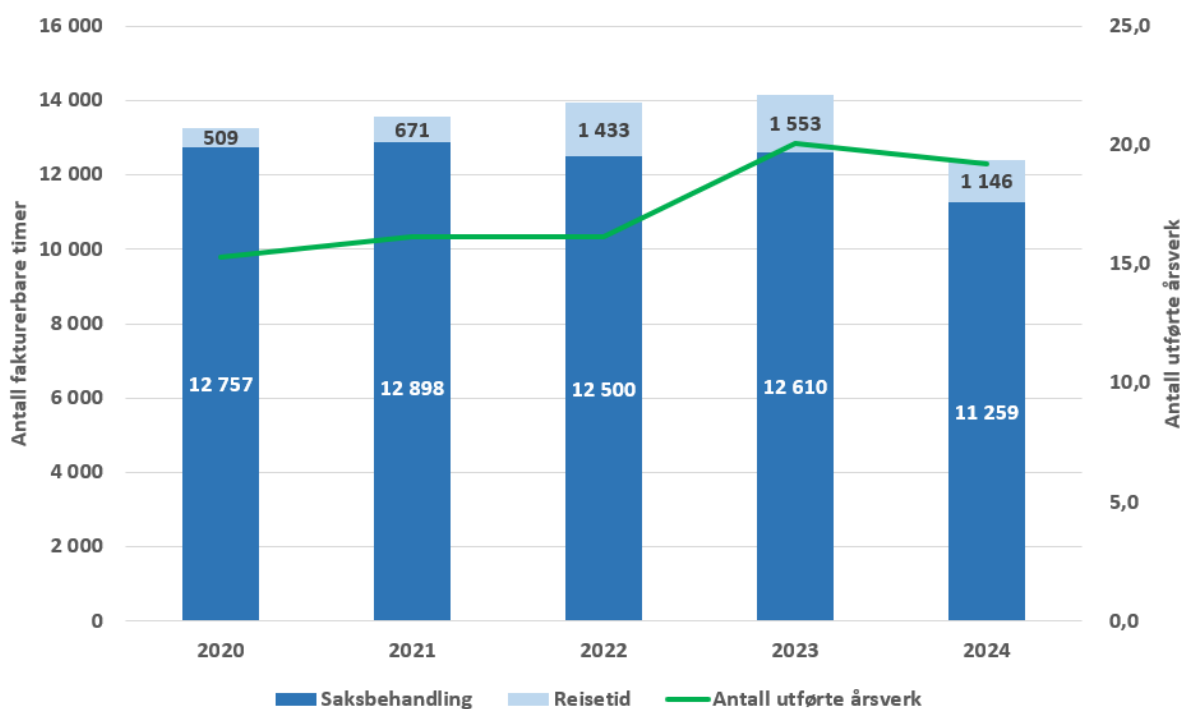
Figur 5 Fakturerbare timer per utført årsverk sett i forhold til antall utførte årsverk 2020-2024

Tid medgått til gebyrbelagte tjenester er lavere enn ønsket. Dette skyldes knapphet på tilgjengelige interne ressurser til inntektsgenererende arbeid. Flere nytilsatte har vært under opplæring og tid har medgått til opplæring av disse. Det tar tid å rekruttere nye medarbeidere med rett kompetanse. Opplæringstiden er samtidig lang og omfattende for å kunne utøve rollen som ledende bedømmer. Fra stilling lyses ut til nytilsatt er fullt ut opplært og godkjent som bedømmer, tar det mellom 12 til 18 måneder.

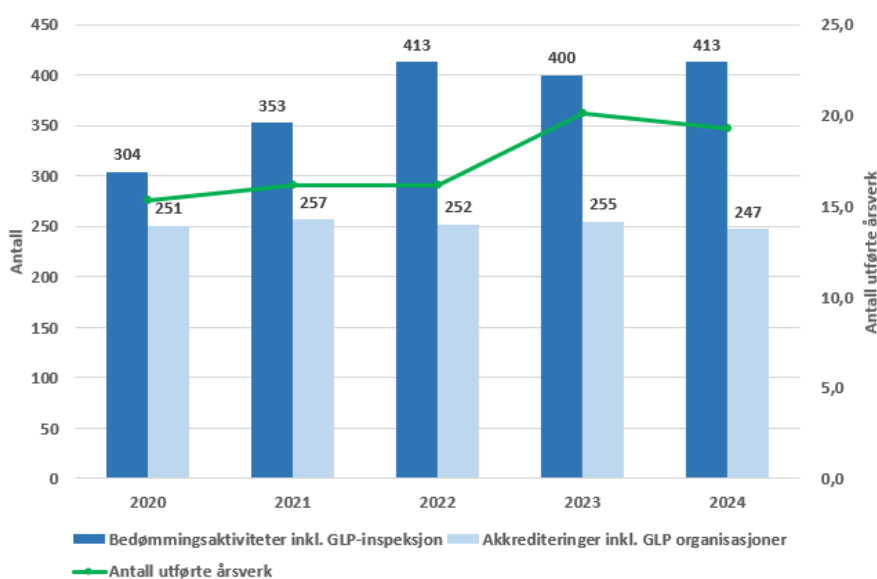
For å kunne opprettholde aktivitetsnivået på bedømminger i en presset bemanningssituasjon, har det derfor vært nødvendig å sette ut flere av oppdragene og saksbehandlingen til eksterne ressurser/bedømmere. Antall fakturerbare timer er derfor lavere i 2024 enn det som hadde vært forventet om bedømmingsaktivitetene hadde vært utført med etatens egne ressurser. I 2024 anslår vi at ca. ett årsverk er utført med eksterne ressurser i rollen som ledende bedømmer.

Figur 6 Fakturerbare timer sett i forhold til ressursinnsats 2020-2024

Antall bedømmingsaktiviteter i 2024 tilsvarer nivået i 2022 og 2023 (figur 7), samtidig som det er innvilget to nye akkrediteringer.

Figur 7 Antall bedømmingsaktiviteter og akkrediteringer sett i forhold til ressursinnsats 2020-2024

Utover gebyrbelagte tjenester har akkrediteringsavdelingen bidratt med ressurser til NAs informasjonsarbeid samt internasjonal deltagelse vedrørende GPL-ordningen og som team members i EAs fagfellevurderinger.

Ressursbruk i avdeling utvikling og internasjonal samhandling

Avdelingens primære oppgaver er arbeid i internasjonale akkrediteringsorganisasjoner, videreutvikling av akkrediteringsordninger og informasjonsvirksomhet. Avdelingen bidrar også med ressurser til gebyrbelagte tjenestene. I 2024 utgjorde fakturerbar saksbehandling i avdelingen 1,5 effektivt årsverk.

Ressursbruk på bevilgningsfinansierte aktiviteter

Jf. tildelingsbrevet for 2024 er etaten også bedt om å utføre aktiviteter som arbeid i internasjonale akkrediteringsorganisasjoner, videreutvikling av akkrediteringsordninger og informasjonsvirksomhet. Det fremkommer av tildelingsbrevet at slikt arbeid er bevilgningsfinansiert.

Fra 1. januar 2024 har slike aktiviteter i hovedsak vært organisert og utført av ressurser i avdeling for utvikling og internasjonal samhandling. Pr. 31.12.24 var det fire tilsatte i avdelingen. Ressursbehovet er økende da aktivitetene er komplekse og ressurskrevende. Samtidig er arbeidet viktig for å kunne ivareta samfunnsoppdraget. Utover utgifter til lønn påløp det i underkant av 1,3 millioner kroner i direkte utgifter til slikt arbeid.

Nøkkeltall fra årsregnskapet

Samlet tildeling

Samlet tildeling (kap. 903, post 01) utgjorde 72,926 millioner kroner i 2024 hvorav 977 000 kroner er overførte midler fra 2023. Det er en økning på 10,4 prosent i tildelte midler sammenlignet med tildelingen for 2023.

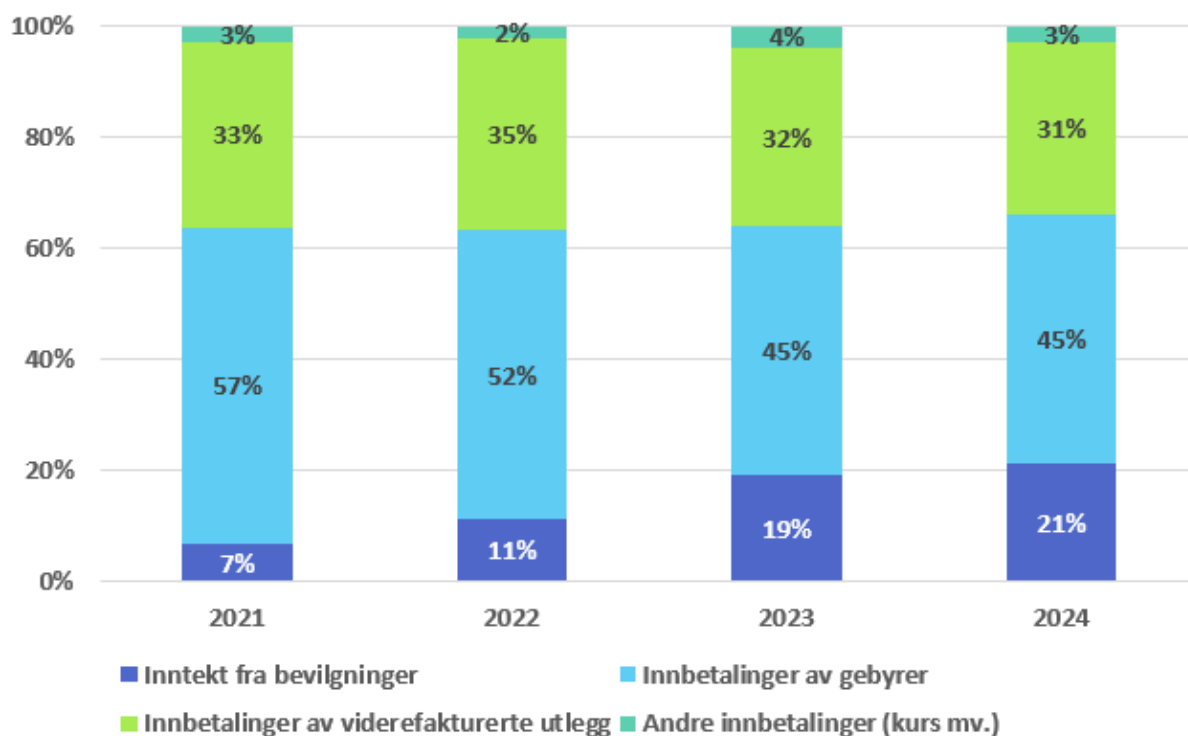
Bevilgningsandel

Bevilgningsandel viser andel inntekt fra bevilgning sett i forhold til samlede inntekter. Andelen er lav, og må sees i sammenheng med at NA i stor grad er gebyrfinansiert. NA fakturerer akkrediterte virksomheter og søker gebyr for sin myndighetsutøvelse knyttet til utføring av akkreditering, andre godkjenningsordninger og relaterte aktiviteter. Utgifter NA pådrar seg i tilknytning til akkrediteringsoppdrag viderefaktureres akkreditert virksomhet eller søker.

Bevilgningsandelen er likevel økende. Det fremkommer av tildelingsbrevet at arbeid i internasjonale akkrediteringsorganisasjoner, videreutvikle akkrediteringsordninger og

informasjonsvirksomhet er bevilgningsfinansierte aktiviteter. Det er økende aktivitetsnivå innen disse tre områdene.

Figur 8 Sammensetning av driftsinntekter, etter type inntekt i prosent 2021-2024

Utnyttelsesgrad

Utnyttelsesgrad viser andel benyttede midler av tilgjengelige midler (post 01).

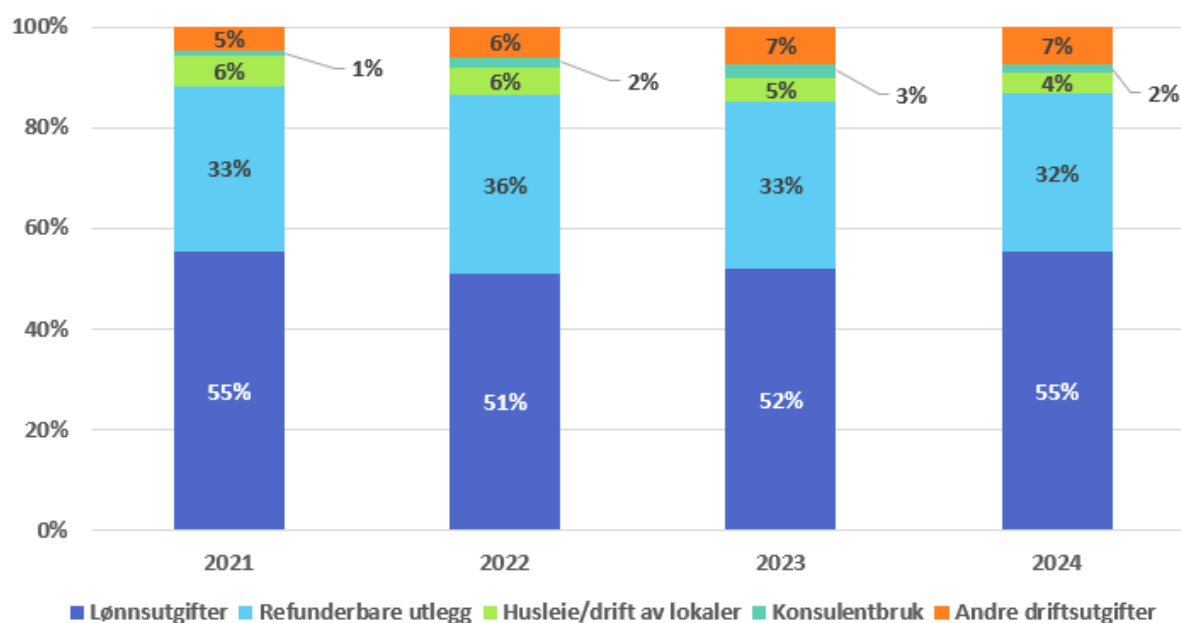
Utnyttelsesgraden for 2024 var på 100,5 prosent, noe som er høyere enn tidligere år. NA har et netto merforbruk av tilgjengelige midler på 0,5 prosent.

Merforbruket er blant annet knyttet til lavere inntekter som følge av 1,3 millioner kroner i ubetalte forfalte fakturaer per 31.12. Samtidig har det vært en økning i lønnsutgifter som følge av flere ansatte, uten at ressursøkningen har vært inntektsbringende.

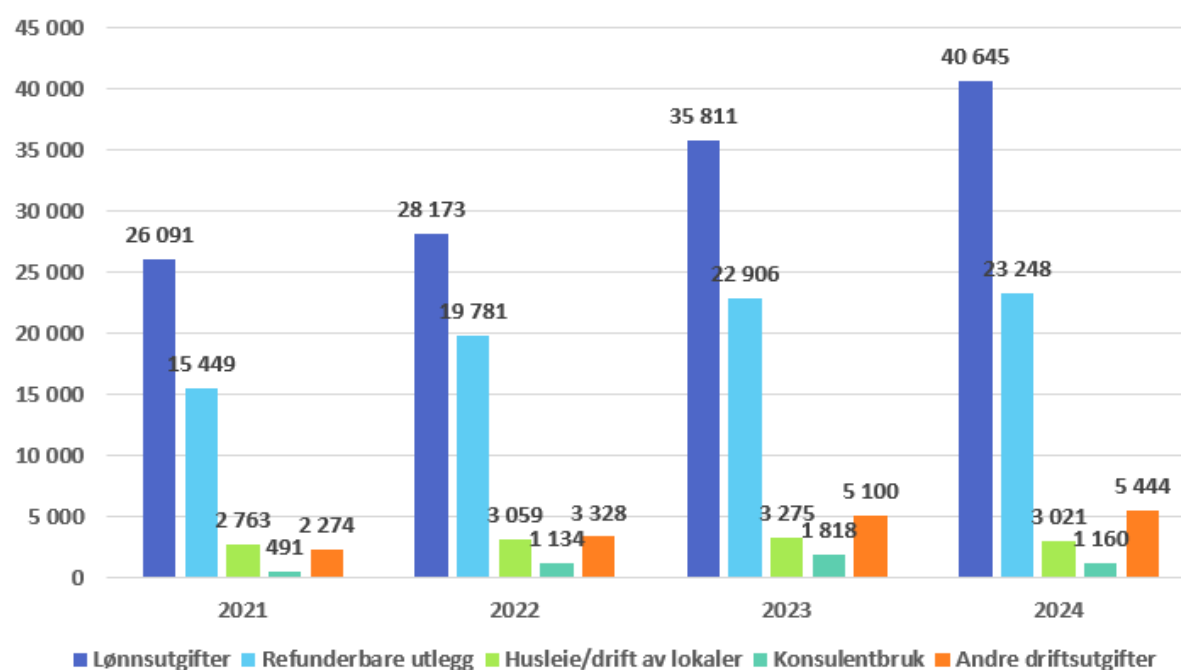
Drift

De totale driftsutgiftene beløp seg til 73,519 millioner kroner i 2024. Dette er en økning på 6,7 prosent sammenlignet med 2023. Økningen skyldes i hovedsak økning i lønnsutgifter.

Figur 9 Sammensetning av driftsutgifter, etter type utgift i prosent 2021-2024

Figur 10 Sammensetning av driftsutgifter, etter type utgift i tusen kroner 2021-2024

Lønn

Lønnsutgifter består av lønn, feriepenger, arbeidsgiveravgift, pensjonsutgifter og andre ytelser, fratrullet refusjoner fra NAV. Totale lønnsutgifter har økt fra 2023 til 2024 med 13,5 prosent som følge av økning i antall ansatte og reduksjon i sykepenger og andre refusjoner. Antall

utførte årsverk i 2024 var 36, mot 32 i 2023. Utgifter per årsverk var 1 125 000 kroner i 2024, mot 1 128 000 i 2023.

Lønnsandel av driftsutgifter utgjorde 55 prosent mot 52 prosent i 2023. Andelen anses å være relativt lav for en statlig virksomhet å være, og må sees i sammenheng med at NA i stor grad leier inn tekniske eksperter til akkrediteringsoppdrag.

Refunderbare utgifter

Refunderbare utgifter er utgifter som NA pådrar seg i tilknytning til akkrediteringsoppdrag og som viderefaktureres akkreditert virksomhet eller søker. Refunderbare utgifter utgjorde 32 prosent av de totale driftsutgiftene i 2024. Dette tilsvarer andelen i 2021 og 2023. I 2022 var andelen 36 prosent.

De refunderbare utgiftene utgjorde i overkant av 23 millioner kroner i 2024. Dette er en liten økning på 1,5 prosent fra 2023.

4 Styring og kontroll i virksomheten

I dette kapittelet gir vi en nærmere omtale og vurdering av utvalgte forhold som gjelder styring og kontroll i NA i 2024. NA benytter mål- og resultatstyring som grunnleggende styringsprinsipp i virksomhetsstyringen. Vi mener etaten har god styring og kontroll, og at den samlede måloppnåelsen, gitt de ressursene etaten har hatt til rådighet, er god.

4.1 Internkontroll og risikostyring

God internkontroll står sentralt i etatens oppfølging for å sikre at vi når målene våre, at vi har effektiv drift og pålitelig økonomiforvaltning, og at vi overholder lover og regler. Som en del av arbeidet med styring og kontroll gjennomfører NA faste aktiviteter, blant annet internrevisjoner, risikovurderinger, egenevalueringer av interkontrollen og ledernes rapportering av status på internkontrollen innenfor egne områder. Årlig gjennomføres ledelsens gjennomgang.

På overordnet nivå er NAs internkontrollsystem beskrevet som en årsplan med relativt faste milepeler. NAs styringssystem ivaretas i et elektronisk system. Styringssystemet dekker styringsdokumenter som operative rutiner og prosedyrer, policydokumenter, veiledninger, skjema mv. Alle godkjente dokumenter er tilgjengelige for NAs medarbeidere. Dette sikrer lik praksis i arbeidsprosessene. Avvik og forbedringsforslag registreres i NAs styringssystemet og følges opp i linjen.

I 2024 har vi gjennomført internrevisjoner for å sikre at behandling av søknader om akkreditering og oppfølging av akkrediterte virksomheter er i tråd med kravene i standarden ISO/IEC 17011. Revisjonene viser at NA i hovedsak har god styring og kontroll, men at det er potensiale for forbedringer. Vi har etablert et system for at anbefalte tiltak fra internrevisjonen blir fulgt opp i linjen.

Risikostyring er en integrert del av styringen av NA. Vi vurderer risiko på flere nivåer i hele virksomheten knyttet både til ordinær drift og enkeltprosjekter. Resultatene av dette arbeidet inngår i beslutningsgrunnlagene for prioriteringer både på strategisk og operativt nivå. På bakgrunn av risikovurderingene har vi i 2024 etablert og gjennomført flere risikoreduserende tiltak.

NA gjennomfører ellers generelle internkontrolltiltak løpende og som en del av ordinær drift innenfor de ulike fagområdene. Det er ikke avdekket vesentlige svakheter i internkontrollen i NA.

NA ble oktober 2024 fagfellevurdert av EA med godt resultat. Aktuelle korrigerende tiltak er formidlet EA og vil bli behandlet i 2025.

4.2 Forhold departementet har bedt om særskilt rapportering på

Grønn omstilling og bærekraft

Som statlig forvaltningsorgan er NA forpliktet til å benytte statens fellesavtaler. Etatens kjerneaktivitet innebærer utstrakt reisevirksomhet i Norge og internasjonalt. For 2024 er det fastsatt mål som innebærer at etaten skal

- Søke å redusere CO₂-avtrykket som følge av reisevirksomhet i forbindelse med akkreditering og internasjonalt arbeid, ved å gjennomføre dette som fjernarbeid der det er mulig
- Tilby og prioritere ordninger som fokuserer klima og bærekraft.

NAs klima- og bærekraftsarbeid er innrettet slik at det både omfatter reduksjon av eget CO₂-avtrykk samt fremmer og tilbyr akkrediteringsordninger som bidrar til redusert CO₂-avtrykk i samfunnet generelt. Ved etablering av nye akkrediteringsordninger skal NA prioritere ordninger som bidrar til det grønne skiftet ved at de fremmer bærekraft og miljømessige aspekter.

NA sikrer at virksomheter som evaluerer, sertifiserer bærekraftige praksiser og/eller produkter eller utfører miljøundersøkelser, gjør dette på en troverdig og kompetent måte. NA påser at virksomhetene følger internasjonale standarder og opprettholder høy kvalitet og kompetanse i sitt arbeid. Dette sikrer at rapporteringen av klimagassutslipp er nøyaktig, pålitelig og i samsvar med gjeldende standarder og forskrifter, noe som er avgjørende for nasjonale og internasjonale anstrengelser for å håndtere klimaendringene. Korrekt rapportering og verifisering er nøkkelfaktorer for å forstå og håndtere klimautslipp og avgjørende for å sikre at bærekraftige tiltak har den ønskede effekten.

Mangfold og likestilling inkl. rapportering på aktivitets- og redegjørelsesplikten

Hensyn til likestilling og ikke diskriminering er forankret i vår lønns- og personalpolitikk og overordnede retningslinjer. Det er tema i ledergruppen, hos HR-medarbeidere og i partssamarbeidet med de tillitsvalgte. Det er gjennomført arbeidsmøter der aktivitets- og redegjørelsesplikten har stått på dagsorden. Dette er arbeid det jobbes kontinuerlig med.

Vi er bevisst på likestilling og mangfold i våre rekrutteringsprosesser. I utlysningstekster oppfordrer vi alle til å søke uten hensyn til alder, kjønn, funksjonsevne, nasjonalitet eller etnisk bakgrunn. Vi opplyser om at våre lokaler er universelt utformet, og at vi legger forholdene til rette for personer med nedsatt funksjonsevne. Vi oppfordrer også til at de som ikke kan vise til

en sammenhengende yrkeskarriere, kan søke. I utlysningsteksten opplyser vi også om at søker kan bli positivt særbehandlet dersom søker har funksjonsnedsettelse, innvandrerbakgrunn eller hull i CV-en. Vi benytter et elektronisk rekrutteringsverktøy som er tilrettelagt for avkrysning for dette. Vi opplyser at minst én kvalifisert søker i hver av disse gruppene vil bli innkalt til intervju.

Tabell 4 Data om rekrutteringer

	2022	2023	2024
Faste stillinger, antall	10	11	8
Deltids stillinger, antall	0	0	0
Midlertidige stillinger, antall	0	0	0
Kvinnelige søkere, i prosent	39	45	56
Rekrutterte kvinner, i prosent	50	55	75
Andel av nytilsatte med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en, i prosent	0	9	0

Vi opplever det fortsatt som utfordrende å få kvalifiserte søkere med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en til å søke stillinger.

Vi er bevisst på likestilling og mangfold blant de som allerede er ansatt hos oss. Vi tilrettelegger for ansatte med spesielle behov eller som trenger annen form for tilrettelegging. Kartlegging gjøres i medarbeiderundersøkelser, i vernerunder eller i annen oppfølging av våre medarbeidere. Det er ikke avdekket funn og situasjonen er god i NA. Vi har samme personalpolitikk og ordninger for de som er faste, midlertidige og full- eller deltidsansatte. I 2024 har vi ingen deltidsansatte eller i midlertidig stilling.

Lønnspolitikken vår legger vekt på likelønn og samme muligheter for lønnsutvikling. Videre skal man ha samme muligheter for arbeidsoppgaver, gitt at man har like forutsetninger.

Etatens medarbeidere har bakgrunn fra Norge, Bosnia & Herzegovina, Sverige og Russland.

Tabell 5 viser at det fortsatt er overvekt av kvinner i etaten. Vi tilstreber oss en jevnere kjønnsbalanse og er bevisst på dette ved utlysninger og tilsetninger. Etatens policy er likevel å tilby stilling til den søkeren som er best kvalifisert, uavhengig av kjønn.

Tabell 5 Rapportering av tilstandsrapport, likestilling

Kjønnsbalanse i antall og prosent

	År	M pst.	K pst.	Antall totalt	Kvinner lønn av menns
Totalt i	2024	37	63	35	98,4
Norsk akkreditering	2023	38	62	34	99,7
Direktør, avdelingsdirektør	2024	40	60	5	
	2023	20	80	5	
Sjef- og senioringeniør	2024	44	56	18	103,3
	2023	41	59	17	102,6
Seniorrådgiver, rådgiver, seniorkonsulent, førstekonsulent	2024	13	87	8	
	2023	17	83	12	
Arkivleder, fagdirektør, personalsjef	2024	33	67	3	
	2023				

	År	Deltid pst.		Midl. ansatte pst.		Foreldreperm. pst.		Sykefravær pst.	
		M	K	M	K	M	K	M	K
Totalt i	2024	0	4,5	0	0	0	0	3,8	3,3
Norsk akkreditering	2023	0	0	0	0	0	1,6	5,3	10,1

Sikkerhet og beredskap

NAs arbeid med sikkerhet og beredskap er innrettet etter etatens egenart, risiko og vesentlighet. NAs rutiner for informasjonssikkerhet er en integrert del av etatens overordnede styringssystem.

NA har også i 2024 hatt fokus på sikkerhet og beredskap. NAs rutiner er videreutviklet og flere tiltak er iverksatt for å ytterligere sikre digital infrastruktur og informasjonsbehandling.

Alle lokale digitale tjenester er nå flyttet til profesjonelle skytjenester og samtidig moderniseres og forenkles drift av digitale verktøy og infrastruktur. Det er etablert overvåking av digital trafikk for å sikre data og beskytte egen infrastruktur mot digitale angrep. NA deltar også aktivt på NorSIS sin årlige sikkerhetsmåned.

NA har heller ikke i 2024 registrert vellykkede angrep og ansatte har vist gode holdninger og kompetanse i bruk av digitalt utstyr og tjenester.

Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Ved oppfølging av akkrediterte virksomheter gjøres det vurdering av hvorvidt deler av oppfølgingen kan gjøres digitalt. Likeledes gjøres møter med eksterne innleide bedømmere og regulerende myndigheter i stor grad som digitale møter.

NA deltar digitalt i internasjonale møter når det tilrettelegges for dette og der det vurderes å være hensiktsmessig for effektiv oppgaveløsning.

Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse

I samarbeid med de tillitsvalgte er det satt et hensiktsmessig ambisjonsnivå på mangfold utfra NAs egenart og størrelse. Vi opplever det likevel utfordrende å motta søknader fra kvalifiserte personer med funksjonsnedsettelse, tross iverksatte tiltak.

Det ble ikke ansatt personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring i 2024. Dette var heller ikke tilfellet i 2020 eller 2021.

For nærmere redegjørelse se kapittel om Mangfold og likestilling.

Redusere konsulentbruk

NA begrenser kjøp av konsulenttjenester så langt det er forsvarlig. Likevel ser vi behov for å kjøpe bistand når behovet er til stedet. Behovet kan oppstå når etaten ikke innehar aktuell kompetanse, eller når kapasiteten av ulike grunner er begrenset. Det har vært en nedgang i konsulentbruk på 36 prosent fra 2023 til 2024. Andel konsulentkjøp er liten og utgjør kun 2 prosent av driftsutgiftene i 2024.

Som tabellen under viser er det kjøpt noe fra kommunikasjonsbransjen i 2024. Det har vært behov for bistand i forbindelse med utarbeidelse og ferdigstillelse av grafisk profilhåndbok.

Tabell 6 Kjøp av konsulenttjenester

Alle tall i tusen kroner				
	2024	2023	2022	2021
Konsulenttjenester innen økonomi og revisjon	0	0	0	14
Konsulenttjenester innen juss - juridisk bistand	229	319	56	14
Konsulenttjenester til utvikling av programvare og IKT-løsninger	246	410	544	314
Konsulenttjenester til rekruttering mv.	162	0	177	140
Konsulenttjenester til komm.rådgivning, design mv	28	80	0	0
Andre konsulenttjenester	494	1 009	357	9
Kjøp av konsulenttjenester	1 159	1 818	1 134	491

4.3 Vesentlige forhold departementet bør kjenne til

Utvikling av nytt fagsystem

NAs fagsystem for akkreditering, EDNA, er gammelt og bygget på eldre teknologi. Det er lite effektivt og usikkert. Digitalisering av våre tjenester har fortsatt høy prioritet i etaten, og arbeidet med å utvikle et nytt fagsystem er påbegynt. Det er i 2024 gjennomført et stort forarbeid med å planlegge og forberede søknad om medfinansiering hos Digitaliseringsdirektoratet. Søknad ble innvilget høsten 2024. Prosjektet NAFS gjennomføres i perioden 2024–2026.

Arbeidet med å tilrettelegge for digital samhandling med akkrediterte virksomheter og tekniske eksperter er nå i en fase der det forberedes til anbudskonkurranse. Et nytt digitalt fagsystem er helt nødvendig for effektiv saksbehandling, god kvalitet på våre tjenester, likebehandling og sikre god styring av etaten. Arbeidet med digitalisering vil kreve betydelige interne og eksterne ressurser - både i tid og penger.

Strategi for perioden 2025-2029

Utkast til ny strategi for NA ble utarbeidet i 2024. Denne publiseres 2025.

5 Vurdering av fremtidsutsikter

Vi anslår at omfanget av akkrediterte aktiviteter vil fortsette å øke gradvis, men at dette skjer sakte og i takt med at antallet akkrediteringsordninger vokser og det i økende grad settes krav om akkreditering, enten fra nasjonale myndigheter eller i forbindelse med nye/ reviderte EU-forordninger/ direktiver.

Det europeiske samarbeidet i regi av EA vurderes å fungere godt. Samtidig er det noen utfordringer på internasjonalt nivå, spesielt med akkrediteringsorgan som ikke har samme tilknytning til sine nasjonale myndigheter som det vi har i Europa.

Det er interesse i markedet for akkrediteringsstandarden for validerings- og verifikasjonsorgan (ISO/IEC 17029). Standarden har et potensielt stort anvendelsesområde, og etterspørsel må også sees i sammenheng med tilgjengelige ressurser brukt på kommunikasjon og informasjon til relevante myndigheter.

Vi ser at det er noe interesse for ordningen akkreditering av Biobanker som ble etablert i 2022. Det er fortsatt uklart hvilken utbredelse denne ordningen vil få på kort og mellomlang sikt i Norge med mindre det blir satt krav om slik akkreditering.

Det er nå et stort antall direktiver og forordninger i EU der det settes krav om eller der det legges opp til på annen måte, at akkreditering kan brukes som verktøy for å dokumentere kompetanse. I NA vil vi prioritere ut ifra hva vi tror det norske markedet har størst behov for. Blant annet ser vi at akkreditering benyttes innen mange områder som støtter opp under «det grønne skiftet» og som sikrer korrekt faktagrunnlag for viktige beslutninger på dette området. I tillegg er det et antall direktiver og forordninger som vil tre i kraft i tiden fremover knyttet til blant annet IT/digital sikkerhet og kunstig intelligens. NA samarbeider med norske regulerende myndigheter både individuelt og gjennom Forum for regulerende myndigheter. Vi forventer økt ressursbehov som følge av dette.

6 Årsregnskap

6.1 Ledelseskommentar til årsregnskapet 2024

Norsk akkreditering (NA) er et bruttobudsjettert forvaltningsorgan underlagt Nærings- og fiskeridepartementet (NFD). Vi fører regnskap i henhold til kontantprinsippet, slik det kommer frem av prinsippnoten til årsregnskapet. Etatens virksomhet er hjemlet i Lov om det frie varebytte i EØS (EØS-vareloven) av 12 april 2013.

NAs samfunnsoppdrag er å være Norges internasjonalt anerkjente akkrediteringsorgan. Vårt hovedmål er trygge varer og tjenester på det norske markedet. Dette gjøres ved at vi som medlemmer av internasjonale akkrediteringsavtaler kan sikre kvaliteten på sertifikater, inspeksjonsrapporter og laboratorieresultater utført av akkrediterte virksomheter i Norge.

Årsregnskapet utgjør kapittel 6 av årsrapporten til NFD.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, med tilhørende rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra Nærings- og fiskeridepartementet. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av NAs disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vesentlige forhold ved årsregnskapet

NAs samlede tildeling var på 72,926 millioner kroner, jf. bevilgningsrapporteringen og note A. I tillegg har NA hatt merinntekter på 715 000 kroner. Dette har økt den totale disponible rammen for NA til 73,641 millioner kroner.

NA har et netto merforbruk av tilgjengelige midler på 0,5 prosent. Virkningen av de lokale lønnsforhandlingene 2024 vil bli utbetalt i 2025. Tilleggsbevilgning for lønnskompensasjon på 899 000 kroner (note B) søkes overført til 2025.

Mellomværende med statskassen utgjorde ved årsslutt 3,5 millioner kroner, jf. bevilgningsrapporteringen og note 6. Dette er 0,3 millioner kroner lavere enn i 2023.

Foruten rapportert mellomværende har NA utestående fordringer på 7,8 millioner kroner hvorav 1,3 millioner hadde forfall i 2024, samt en leverandørgjeld på 3,4 millioner kroner.

NA hadde 40,645 millioner kroner i lønnsutgifter i 2024, jf. artskontorrapporteringen og note 2. Dette er en økning på 4,8 millioner kroner sammenlignet med 2023. Økningen skyldes i

hovedsak bemanningsvekst og nyansettelser, samtidig som NA har mottatt mindre sykepengerefusjoner.

Det er regnskapsført 32,9 millioner kroner til andre driftsutgifter, jf. artskontorrapporteringen og note 3. Utgiftene holder seg forholdsvis stabile, og utgiftsnivået i 2024 er 225 000 kroner lavere enn i 2023.

Det er i 2024 utbetalt 0,5 millioner kroner i investeringer, jf. artskontorrapporteringen og note 5. Dette er en halvering fra 2023. Investering gjøres i kjøp av PC-utstyr og annet IKT-utstyr til NAs ansatte.

NA har mottatt belastningsfullmakt og tildeling fra annen statlig virksomhet på kapittel/post utover NAs eget kapittel/post. Det er gitt medfinansiering til digitaliseringsprosjekt knyttet til utvikling av nytt fagsystem for årene 2024, 2025 og 2026. Prosjektkostnader påløpt i 2024 er ikke belastet medfinansieringsordningen, og fullmakten er derfor ikke benyttet i 2024. Ubrukte midler er søkt overført til 2025.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for NA. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per dags dato. Revisjonsberetningen forventes avgitt innen 1. juni 2025.

Beretningen vil være offentlig fra tidspunktet den foreligger og vil bli publisert på NAs nettsider sammen med årsrapporten for 2024.

Lillestrøm 31. mars 2025

Inger Cecilie Laake
direktør
Norsk akkreditering

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2024 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret.
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret.
- c) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.
- d) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp.

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "Netto rapportert til bevilgningsregnskapet" er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Artskontorapportering

Oppstillingen av artskontorapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Regnskapstall i bevilgnings- og artskontorapportering med noter viser regnskapstall rapportert til statsregnskapet. I tillegg viser noten til artskontorapporteringen Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen bokførte tall fra virksomhetens kontospesifikasjon i kolonnen Spesifisering av bokført avregning med statskassen. Notene viser forskjellen mellom beløp virksomheten har bokført på eiendels- og gjeldskontoer i virksomhetens kontospesifikasjon (herunder saldo på kunde- og leverandørreskonto) og beløp virksomheten har rapportert som fordringer og gjeld til statsregnskapet og som inngår i mellomværendet med statskassen.

Virksomheten har innrettet bokføringen slik at den følger kravene i bestemmelser om økonomistyring i staten. Dette innebærer at alle opplysninger om transaksjoner og andre regnskapsmessige disposisjoner som er nødvendige for å utarbeide pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 3.3.2, og spesifisering av pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 4.4.3, er bokført. Bestemmelsene krever blant annet utarbeiding av kundespesifikasjon og leverandørspesifikasjon. Dette medfører at salgs- og kjøpstransaksjoner bokføres i kontospesifikasjonen på et tidligere tidspunkt enn de rapporteres til statsregnskapet, og innebærer kundefordringer og leverandørgjeld i kontospesifikasjonen.

6.2 Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2024

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2024	Merutgift (-) og mindreutgift
0903	Norsk akkreditering	01	Driftsutgifter	A, B	72 926 000	74 019 418	-1 093 418
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Nettoordning for mva i staten		0	1 390 893	
Sum utgiftsført					72 926 000	75 410 311	
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling**	Regnskap 2024	Merinntekt og mindreinntekt(-)
3903	Norsk akkreditering	01	Gebyrinntekter og andre inntekter	B	57 506 000	58 220 820	714 820
5700	Folketrygdens inntekter	72	Motkonto AGA		0	6 227 835	
Sum inntektsført					57 506 000	64 448 655	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						10 961 656	
Kapitalkontoer							
60087501	Norges Bank KK /innbetalinger					59 663 495	
60087502	Norges Bank KK/utbetalinger					-70 886 220	
709413	Endring i mellomværende med statskassen					261 068	
Sum rapportert						0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)							
Konto	Tekst				2024	2023	Endring
709413	Mellomværende med statskassen				-3 547 719	-3 808 788	261 068

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
090301	977 000	71 949 000	72 926 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Merutgift(-)/ mindre utgift	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings- fullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinnteks- fullmakt	Sum grunnlag for overføring	Kompensasjon for lønsoppgjøret 2024 *	Maks. overførbart beløp **	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten***
090301	-1 093 418	-1 093 418	714 820	-378 598	899 000	4 451 500	899 000
* Kolonnen viser lønnskompensasjon på den enkelte budsjettpost for lønsoppgjørene 2024 slik foreslått i departementenes omgrupperingsproposisjoner og slik disse fremgår av vedlegg 4 i Prop. 36 S (2024-2025) Nysaldering av statsbudsjettet 2024. Se årlig rundskriv R-2/2025 for mer detaljert informasjon. ** Maksimalt beløp som kan overføres er lønnskompensasjon pluss 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24, fratrukket lønnskompensasjon, eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". For poster uten stikkordet "kan overføres", beregnes maksimalt overførbart beløp slik: (Årets bevilgning - lønnskompensasjon)*5% + lønnskompensasjon. Se årlig rundskriv R-2/2025 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger. *** Mulig overførbart beløp er "Sum grunnlag for overføring", men maksimalt "Maks. overførbart beløp", og minimum "Kompensasjon for lønsoppgjøret 2024". Se årlig rundskriv R-2/2025 for mer detaljert informasjon om mulig overførbart beløp.							

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Mottatte belastningsfullmakter

NA har mottatt belastningsfullmakt fra Digitaliseringsdirektoratet på kapittel/post 154025 på 2,305 millioner kroner i 2024. Belastningsfullmakten gjelder medfinansieringsordning for digitaliseringsprosjekt: Norsk Akkreditering Fagsystem, NAFS. Fullmakten er ikke benyttet i 2024, og NAs ubrukte midler på denne er søkt overført til 2025.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter

NA er gitt fullmakt til å overskride bevilgningen under kapittel/post 090301 mot tilsvarende merinntekter under kapittel/post 390301 innenfor en ramme på 6 mill. kroner. NA har brukt merinntekter som er rapportert på kapittel/post 390301 til å dekke merutgifter under driftsposten 090301. Overskridelsen er likevel større enn merinntekten, og NA har derfor i 2024 en udekket merutgift på kapittel/post 090301 på 379 000 kroner. Merutgiften dekkes inn ved innsparing i 2025.

Mulig overførbart beløp

Virkningen av de lokale lønnsforhandlingene for 2024 vil bli utbetalt i 2025. Tilleggsbevilgning som ble gitt som lønnskompensasjon på 899 000 kroner er søkt overført til 2025.

6.3 Oppstilling av artskontorapportering

31.12.2024

	Note	2024	2023
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	56 036 564	53 842 305
Salgs- og leieinnbetalinger	1	1 541 650	2 278 600
Andre innbetalinger	1	641 448	403 888
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		<i>58 219 662</i>	<i>56 524 793</i>
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	40 645 349	35 810 887
Andre utbetalinger til drift	3	32 873 743	33 099 090
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		<i>73 519 092</i>	<i>68 909 977</i>
Netto rapporterte driftsutgifter		15 299 430	12 385 184
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	1 158	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		<i>1 158</i>	<i>0</i>
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	498 693	999 973
Utbetaling av finansutgifter	4	1 633	844
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		<i>500 326</i>	<i>1 000 817</i>
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		499 168	1 000 817
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		6 227 835	5 584 982
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		1 390 893	1 561 403
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		<i>-4 836 942</i>	<i>-4 023 579</i>
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		10 961 656	9 362 422
Oversikt over mellomværende med statskassen			
Eiendeler og gjeld		2024	2023
Skyldig skattetrekk og andre trekk		-1 980 108	-2 062 094
Skyldige offentlige avgifter		-388 295	-459 685
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse		-1 179 316	-1 287 009
Sum mellomværende med statskassen	6	-3 547 719	-3 808 788

Note 1 Innbetaling fra drift

	31.12.2024	31.12.2023
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Saksbehandlingsgebyr, egne ansatte	24 963 331	23 583 113
Søknadsgebyr	479 350	314 776
Årsgebyr	4 117 300	3 978 582
Administrasjons- og harmoniseringsgebyr	3 651 803	3 440 835
Saksbehandlingsgebyr, eksterne	19 172 583	18 953 554
Viderefakturerte utlegg, reiser m.m.	3 652 196	3 571 445
Sum innbetalinger fra gebyrer	56 036 564	53 842 305
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Kursinntekter	1 541 650	2 278 600
Sum salgs- og leieinnbetalinger	1 541 650	2 278 600
<i>Andre innbetalinger</i>		
Annen driftsrelatert inntekt	641 448	403 888
Sum andre innbetalinger	641 448	403 888
Sum innbetalinger fra drift	58 219 662	56 524 793

Note 2 Utbetaling til lønn

	31.12.2024	31.12.2023
Lønn	33 023 826	29 875 766
Arbeidsgiveravgift	5 189 009	4 678 934
Pensjonsutgifter*	2 972 244	2 768 908
Sykepengar og andre refusjoner (-)	-947 000	-1 978 271
Andre ytelser	407 269	465 550
Sum utbetalinger til lønn	40 645 349	35 810 887

Antall utførte årsverk:	36,1	31,8
--------------------------------	-------------	-------------

* Premiesatsen for arbeidsgiverandelen utgjorde i 2024 10,0 prosent (arbeidsgiverandel av pensjonspremien/pensjonsgrunnlaget i 2024 rapportert til SPK). For regnskapsåret 2023 utgjorde premiesatsen 9,8 prosent.

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2024	31.12.2023
Husleie	2 594 149	2 793 444
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	427 309	481 694
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	11 319	17 218
Mindre utstyrsanskaffelser	232 783	270 983
Leie av maskiner, inventar og lignende	1 788 743	1 275 788
Kjøp av konsulenttjenester	1 159 553	1 818 117
Kjøp av andre fremmede tjenester	278 207	686 583
Reiser og diett	1 073 220	977 300
Refunderbare utlegg, viderefakturerbare	23 248 364	22 905 863
Øvrige driftsutgifter	2 060 096	1 872 100
Sum andre utbetalinger til drift	32 873 743	33 099 090

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2024	31.12.2023
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	1 158	0
Sum innbetaling av finansinntekter	1 158	0

	31.12.2024	31.12.2023
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	1 633	844
Sum utbetaling av finansutgifter	1 633	844

Note 5 Utbetalinger til investeringer

	31.12.2024	31.12.2023
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	498 693	999 973
Sum utbetaling til investeringer	498 693	999 973

Note 6 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2024 Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	31.12.2024 Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	Forskjell
Omløpsmidler			
Kundefordringer	1 354 593	0	1 354 593
Opptjent, ikke fakturert driftsinntekt	6 417 217	0	6 417 217
<i>Sum</i>	<i>7 771 810</i>	<i>0</i>	<i>7 771 810</i>
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-3 356 044	0	-3 356 044
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-1 980 108	-1 980 108	0
Skyldige offentlige avgifter	-557 739	-388 295	-169 443
Annen kortsiktig gjeld	-360 000	-1 179 316	819 316
<i>Sum</i>	<i>-6 253 891</i>	<i>-3 547 719</i>	<i>-2 706 171</i>
Sum	1 517 920	-3 547 719	5 065 639